

תזונת הארנבת

הארנבת נמנית על משפחת הלגומורפים וקרובה יותר לסוס מאשר ליתר המכרסמים מבחינת מערכת העיכול שלה. מתוך כך, הארנבת נחשבת כאוכלת צמחייה (הרביבורית) מובהקת. בנוסף לעובדה זו, מבחינה אנטומו-פסיולוגית (ורפואית), הארנבת היא בעל חיים בעל מעי ארוך מאוד, בערך ארבע פעמים מאורך הגוף שלה (משקלו הוא בערך 20% ממשקל הגוף) ונושאת, כנשא בריא, פלורה מיקרובית (חיידקים, חד-תאיים של מערכת העיכול, שמרים ועוד) עשירה מאוד במעי שעוזרת לה לעכל ולספוג את המזון ובנוסף, פלורה פתולוגית (מחוללת מחלות) שכל עוד שהארנבת בריאה ובמצב טוב, נשלטת על ידי המערכת החיסונית.

(STRESS

עובדות אלו מסבירות לנו מדוע הארנבת נחשבת לבעל חיים מאוד רגיש: כל שינוי תזונתי ו/או אחר שמעלה את הסטרס (שלהם, מוריד את יכולת המערכת החיסונית להשתלט על האורגניזמים "הרעים", משנה את תנאי הסביבה במעי שגורם לתמותה והעלמות מסיבית של הפלורה במעית מוריד את מהירות המעבר של המזון במעי הארוך – גורם לתסיסה של המזון, ירידה בספיגה וכו' – ומסכן את חיי הארנבת.

ארבעה אלמנטים / תנאים הכרחיים לאיכות ואורך

חיי הארנבת :

- א. חיים בתוך הבית באזור בעל תנאים סביבתיים יציבים ומעט תנועה;
- ב. יכולת לנוע לפחות ארבע שעות ביום מחוץ לכלוב;
- ג. זמינות חפשית של מים;
- ד. נתינה של חציר או קש.

הרכב הדיאטה

סיבים ארוכים

דיאטה שמורכבת אך ורק מאוכל יבש (כופתיות) איננה מכילה סיבים ארוכים בכמות מספקת כדי לשמור על מהירות התנועה הטבעית של המעי, להאכיל ולשמור על השמרים והחיידקים ה"טובים", ולתחזק את שרירי המעי במצב טוב כדי למנוע חסימה של מזון או שיער בתוכו.

סיבים ארוכים אלו נמצאים בחציר ובקש של קטניות שונות. קש וחציר של אספסת (אלפלפא) ותילתן, למרות שהם מאוד טעימים לארנבת, הם מכילים הרבה סידן וחלבונים ולכן, בגיל מבוגר (מעל שנה), מומלץ שלא להשתמש בהם בגלל סכנה של אבנים בכיס / דרכי השתן

והשמנת יתר. חציר וקש שמתאימים יותר לארנבות בוגרות ומבוגרות יכולים להיות של איטן, שיבולת שועל או חיטה.

מים

אצל ארנבים, הבדיקה הקלינית לבסס את מידת ההתייבשות כפי שהיא מתבצעת בכלבים וחתולים איננה מתאימה משום שהיא לא משקפת את המצב הפנימי בגוף. ההתייבשות אצל הארנב פוגעת קודם כל במעי ובתכולתו. דבר זה יכול להתפתח במהירות למצב סכנת חיים.

כלי השתייה יכול להיות בקבוק תלוי או, ואולי עדיף, משוקת. יש להמנע משימוש בכלים שמכילים עופרת (פורצלן), להחליף את המים כל יום ולדאוג לנקות את הכלי במים וסבון פעם בשבוע. פעם בחודש יש לנקות את הכלי עם מים ואקונומיקה ביחס במים זורמים ולהניח ליבוש באור השמש.

1:10, לשטוף היטב

אוכל יבש (כופתיות)

מנסיוני עם מזונות אלו (וגם לזוחלים ובעלי כנף), מרבית המוצרים הנמכרים בחנויות ושמקורם בישראל אינם עונים, לצערי הרב, על הדרישות התזונתיות של בעלי החיים האלו ויש להעשיר את הדיאטה בתוספות ויטמינים שמייקרות ומסרבלות את האחזקה של הארנבת. מוצרים מתוצרת חוץ, ומבלי להכנס לשמות ספציפיים, בד"כ עונים על הדרישות, הן מבחינת הקלוריות והן מבחינת התכולה ואני ממליץ ללקוחותי לרכוש אותם בלבד. (יש לשים לב כי מוצרים אלו יקרים, ביחס למוצרים מקומיים, בערך פי 2-4 אולם, באופן אבסולוטי, מחירים אינו כה יקר: בין 25 ל- 50 ש"ח בחודש).

הכמות היומית המומלצת, לארנב בוגר, היא בין שמינית לעשירית כוס מדידה לק"ג משקל גוף. ארנב שהורגל לאכול אך ורק כופתיות ימאס מהר מאוד בקש או שחת ויכול גם לסרב לאכול ירקות טריים. בעייה זו מתגברת כאשר מדובר בארנב מסורס או ארנבת מעוקרת.

מזון המכיל תערובת של פירות יבשים, זרעים וכדומה נחשב מסוכן לבריאות החיה משום שהוא מכיל יותר מדי קלוריות וסוכרים שגורמים להשמנה וחוסר איזון במעי (תסיסה של סוכרים ושינוי החומציות). מזונות אלו יוצרו בעיקר מחוסר הבנה של טבע הארנב (בטבע היכן השפן מוצא פירות או אגוזים? השפן הוא חיה החיה בעיקר משורשים) ומרצון ל"שכנע" את עינינו לרכוש את המוצר. מזון הנחשב טוב ומתאים אמור להכיל:

לא פחות מ- 22% סיבים ,
לא יותר מ- 14% חלבונים ,
לא יותר מ- 1% שומן ,
לא יותר מ- 1% סידן .

ירקות טריים

האכלת ירקות טריים בהחלט מומלצת אך תמיד במידה. חשיבותם לבריאות הארנב אינה פחותה מאשר החציר או הקש.

ירקות טריים שמומלץ / ניתן לתת :

1. ברקולי;
2. עלי חסה כהים;
3. אספרגוס;
4. בזיליקום;
5. נענע;
6. גזר יחד עם העלים שבחלק העליון;
7. דשא;
8. צנון;
9. עלי כרוב כהים;
01. פטרוזיליה;
11. כרוב ניצנים;
21. לפת.

ארנב בוגר במשקל של קילו יכול לקבל עד כוס מדידה וחצי של ירקות שונים (לפחות שלושה סוגים). ארנבונים יכולים להתחיל לקבל כמויות קטנות, ובהדרגה, של ירקות טריים בסביבות גיל חודשיים. יש לתת תמיד סוג אחד בלבד כל פעם ומעט.

רצוי תמיד לתת ירקות המתאימים לעונה כדי להוריד את הסיכון של טיפולים בחומרים שונים (משמרים, מזרזים, נגד טפילים וכו') ונחיידיקים או מזיקים אחרים שיכולים להזיק לארנב. מכל מקום **לשטוף במים** את הירקות (גם האורגניים) ולהגיש אותם רטובים.

חובה

פירות טריים

בדיאטה הטבעית של ארנבות ושפנים לא נמצא פירות... לא טריים ולא מיובשים! נתינתם לארנב יכולה להחשב רק כ"צ'ופר" ולא יותר מזה, ולארנב בוגר במשקל קילו אחד, אין לתת יותר מכף פירות ליום, אם בכלל.

פירות בטוחים שאפשר לתת :

1. תפוח;
2. בננה;
3. אגס;
4. דובדבנים;
5. אפרסק;
6. עגבנייה;
7. תמרים לחים (ללא קליפה);
8. מנגו;
9. משמש;
01. פפיה;
11. שזיף;
21. פטל;
31. תות שדה;
41. מלון;
51. אננס*.

*אננס: מיץ אננס טרי משמש להתרת פקעות שיער (**טריכוביזוארים**) שנמצאות בדרכי העיכול של הארנב (כמו כדורי שיער אצל חתולים). אני ממליץ להשתמש בו פעם בשבוע - עשרה ימים מדולל עם מים כדי למנוע היווצרות של פקעות אלו. ניתן להשתמש במכונות מיץ חשמליות, ברובוט מטבח במהירות גבוהה או במיץ מרוכז קפוא מדולל כפליים מהדילול המומלץ

